

HULL JE POJASNIL KONFERENCI AMERIŠKI NACRT

**ANGLIJA JE PLAČALA TRIDESET
ODSTOTKOV NA RAČUN ZNESKA
KATERI JE DANES ZAPADEL**

Predsednik Roosevelt je pripravljen razpravljati o reviziji vojnih dolgov in je pozval dolžnike, naj pošljejo svoje zastopnike v Washington. — Ameriški državni tajnik je posvaril delegate pred posledicami, če bi se svetovna gospodarska konferenca izjalovila. — Govor ruskega delegata.

LONDON, Anglija, 14. junija. — Ameriški državni tajnik Cordell Hull je danes pojasnil delegatom svetovne gospodarske konference ameriški program. Imel je dolg govor, v katerem je rekel med drugim tudi sledeče: —

— Ves svet se nahaja v grozni paniki in pričakuje od konference vodstva in načrtov za pomoč. Vsi udeleženci se morajo zavedati dejstva, da pričakujejo trpeči narodi vseh dežel od nas sloge, sodelovanja in konstruktivnih uspehov.

— Uspeh ali izjalovljenje te konference bosta povsod pomenjala uspeh ali izjalovljenje državniške umetnosti. Izjalovljenja v tem kritičnem času bi ne bilo mogoče nikdar preboleti.

Kot primer strašne panike je navedel: — Izpraznjenje državnih zakladnic, padanje cen, trideset milijonov nezaposlenih, uničeno gospodarstvo, zmedo v valutnem sistemu in visoke davke.

— Ako hočemo biti uspešni, — je rekel, — morata iz tega prostora izginiti ozkosrčnost in sebičnost. Bog ne daj, da bi skušal kak narod to konferenco zadržati ali jo onemogočiti s tem, da bi si začasno zajamčil nekaj interesov.

— Konferenca mora javno proglasiti, da predstavlja gospodarski nacjonalizem, kateremu se u-dajajo nekateri narodi, zavrženo politiko.

Državni tajnik je zagovarjal znižanje carin, češ, da je to eden pglavljivih pogojev za izboljšanje mednarodne trgovine.

Značilno je, da Hull ni niti z besedo omenil vojnih dolgov, dasi si angleški in francoski delegati na vse načine prizadevajo, da bi se na svetovni gospodarski konferenci načelo to vprašanje.

WASHINGTON, D. C., 14. junija. — Jutri mora Anglija plačati ameriški vladi skoro osemdeset milijonov dolarjev vojnega dolga. Danes jo je obvestila, da je plačala deset milijonov dolarjev "na račun". Kako bo z ostalim plačilom, se seveda ne ve.

Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da je predsednik Roosevelt pripravljen pogajati se glede revizije vojnih dolgov. Včeraj je bilo objavljeno v Beli hiši, da zamore vsaka država, ki je dolžna Ameriki, poslati v Washington svojega zastopnika, ki se bo pogajal s predsednikom.

LONDON, Anglija, 14. junija. — Sovjetski komisar za zunanje zadeve, Maksim Litvinov, je danes predlagal konferenci, naj sklene gospodarsko nenapadno pogodbo, koje svrha bo odpraviti vse orožje gospodarske vojne.

— Ta načrt sem stavil že v Ženevi, — je izjavil sarkastično, — pa je postal žrtev napada; ujeli so ga in ga vrgli v ječo—ligninih komisij. Izza onega časa je zavzemala gospodarsko vojna z vsakim dnem nove oblike.

Rusko pojmovanje o gospodarskem nenapadanjju je dosti bolj temeljito kot je pa carinsko premirje, ki so ga odobrile Združene države v zvezi z devetnajstimi narodi.

— Če govorimo o premirju, — je rekel Litvinov, — priznavamo s tem, da obstoji vojno stanje. Skleniti premirje se pravi, ustaviti vse sovraštosti, ne se pa le vzdržati novih bojov. To naj bi se zgodilo tudi pri sklenitvi gospodarskega premirja.

Litvinov je zahteval istočasno odpravo vseh po-

Milijonom delavcev obetajo delo

CARINSKA ZVEZA MALIH DRŽAV

Ne upajo na uspeh londonske konference. — Skleniti hočejo carinsko zvezo pod vodstvom Italije.

London, Anglija, 14. junija. — Oči malih držav so se obrnile proti Rimu in mogoče bo postavljen blok pod vodstvom močne diktatorske roke Benita Mussolinija. kajti od londonske gospodarske konference ne pričakujejo mnogo uspeha, ker so se velike države takoj v početku konference pričele pripraviti zaradi vojnega dolga in stabilizacije denarja.

— Ako Združene države, Anglija in Francija na svetovni gospodarski konferenci ne najdejo izhoda iz gospodarskega močvirja, — je rekel belgijski diplomat Emile Franqui, — tedaj se bodo evropske mlade države zbrale okoli edinega državnika, ki je zmogel vodstva — Mussolinija.

— Il Duce predlaga pametne ideje za skupno delovanje, medtem ko govore velike države o civilizaciji, ki pada čez propad, ne napravijo pa ničesar. Male države, ki iščejo vodstva, bodo sledile Mussoliniju.

Države severozapadne Evrope — Norveška, Švedska, Danska, Holandska, Belgija in Luksemburška — so že pred desetimi dnevi napravile prvi korak k ustanovitvi bloka v Stockholmu, kjer je bilo sklenjeno, da si poiščejo močnega voditelja, okoli katerega se bodo zbrale, ako bi londonska konferenca storila žalosten konec.

Zastopniki teh držav so se izjavili, da je Mussolini dobil največje zaupanje s pogodbo štirih držav in prepričani so, da bo Mussolini sprejel vodstvo in mogoče, še predno bo končana londonska konferenca.

Toda italijanski delegat Guido Jung v svojem govoru pred konferenco ni omenil, ako bi bil Mussolini pripravljen sprejeti tako odgovornost.

Diplomati manjših držav zatrjujejo, da bi deset držav zadostovalo, da bi prisilile druge države, da pristopijo k carinski zvezi.

ŠTRAJK V VLADNI KAMPI

Butler, N. J., 14. junija. — V Roosevelt Civilian Conservation Corps v Camp 239 blizu Butler, N. J. je zahtevalo prvih 200 mož, trdeč, da so dobivali plesnivi kruh in nezadostno hrano. Vrgli so ob tla lopate in krampe in niso hoteli delati. Ko jim je bila objavljena boljša hrana, so se zopet vrnili na delo.

stavnih in upravnih odredb gospodarskega vojevanja v vseh deželah.

Sovjetska unija bo predložila konferenci v tem oziru konkretne predloge.

— Stališče, ki ga je zavzel kapitalistični svet napram državi, ki ima stosedemdeset milijonov prebivalcev, — je rekel Litvinov, je dosti pripomoglo k politični negotovosti sveta. Če hočejo narodi uspešno sodelovati, morajo priznavati oba sistema — kapitalizem in socializem.

ŠPANSKA V VELIKI KRIZI

Socijalisti zahtevajo priznanje sovjetov mesto zvezo z Vatikanom. — Nezadovoljnost proti Azanovi vladi narašča.

Madrid, Španija, 14. junija. — Radikalna socialistična stranka, ki je imela večino v španskem parlamentu, bo stavila na vlado zahtevo, da prelomi svojo zvezo z Vatikanom in prizna sovjetsko Rusijo.

Španski škofje pozivljajo svoje vernike, da se upirajo postavi, ki je zaplenila cerkveno lastnino in je izpremenila cerkvene redove v civilne družbe. To postavo je s svojo enikliko obsodil tudi papež Pij XI.

Narodni odbor konservativne stranke je naznanil, da se bodo strankini poslanci odstranili iz parlamenta, ker je sedanja vlada prevzela diktatorstvo, ko je prejšnji teden odstopil ministriški predsednik Manuel Azana sestavil novo ministristvo.

Poslanec Alvarez Mendizabal je naznanil, da se bodo radikalni socijalisti pridružili 14 konservativcem in odšli iz parlamenta, ako se politika takoj ne izpremeni.

Mendizagal je dalje rekel: — Parlamentni položaj je sedaj mnogo sdabejši, kot pa je bil pred krizo in prihodnja rešitev, ako se bo kaj zavlačevala, bo pomenila predsedniško krizo.

Konservativci dolžijo predsednika Niceto Alcala Zamora, da se je vklonil Azanovi vladi.

London, Anglija, 14. junija. — Iz Madrida prihajajo poročila, da je poslanec Miguel Maura v imenu konservativne stranke ostro obsodil špansko vlado in zagrozil, da bodo šli poslanci na ulice in bodo povedali ljudstvu, da sedanja republika ni več republika ki je bila postavljena 14. aprila 1931.

Maura je rekel, da se bodo republikanci borili proti Azanove-mu diktatorstvu in njegovim socijalisti z istim navdušenjem, kot so se borili proti diktatorstvu generala Primo de Rivera pod monarhijo.

ŠOLSKI NAČELNIK NI ZNAL BRATI

Seranton, Pa., 14. junija. — Načelnik šolskega sveta Mike Wolochwicz v Dickson City blizu Serantonu ne zna brati šolske postave, katero je kršil.

V resnici Wolochwicz ne zna angleško brati, ne pisati in nikdar ni hodil v šolo, kakor je sam priznal sodniku, ko so davkoplačevalci zahtevali, da je odslovljen s svojega mesta.

Nazivlje svojemu pomanjkljivemu znanju je Mike kot blagajnik šolskega sveta vlekel letno plačo \$4000, ne da bi vpisal v knjigo.

stavnih in upravnih odredb gospodarskega vojevanja v vseh deželah.

Sovjetska unija bo predložila konferenci v tem oziru konkretne predloge.

— Stališče, ki ga je zavzel kapitalistični svet napram državi, ki ima stosedemdeset milijonov prebivalcev, — je rekel Litvinov, je dosti pripomoglo k politični negotovosti sveta. Če hočejo narodi uspešno sodelovati, morajo priznavati oba sistema — kapitalizem in socializem.

AVSTRIJA ZATIRA FAŠIZEM

Vlada je zaprla Hitlerjevo rojstno hišo. — Postavila je komisarje za devet pokrajin.

Dunaj, Avstrija, 14. junija. — Avstrijska zvezna vlada je prevzela vzdrževanje javne varnosti na Dunaju iz rok socialističnega župana, je postavila komisarja za devet avstrijskih dežel ter zaprla hišo v Braunau, v kateri je bil rojen Adolf Hitler pred 44 leti in je skozi njena vrata napravil prvi korak v svet.

Ker še vedno eksplodirajo bombe in pride vsled fašistovskih shodov do resnih nemirov, je vlada zaprla vse fašistovske urade po celi Avstriji in vlada se z vsemi sredstvi bori proti "rjavi nevarnosti".

Na Dunaju je bila odgovornost za javno varnost izročena policijskemu komisarju Evgeniu Seydlu, ki bo odgovorel sami vladi. Pred vladno palačo in pred bivše cesarske palače so bili postavljeni vojaški oddelki s strojnimi puškami.

Te stroge odredbe je vlada izdala kmalu nato, ko je voditelj avstrijskih fašistov Alfred Fraunfeld vložil protest proti vladni obdobi, da se rjavosrajniki poslužujejo nasilja. Protest je bil naslovljen na avstrijskega predsednika Viljema Miklas. Frauenfeld je rekel, da nazije ravno tako obisjajo izgrede kot vsakdo drugi.

Hitlerjeva domovina je postala za nazije zelo nevarna, kajti policija je zaprla že več sto fašistov. Hitlerjevo rojstno hišo je vlada zaprla, ker je bila zbirališče avstrijskih fašistov in v njej glavni stan fašistov.

Med aretiranimi je tudi nad dvajset nemških fašistov in med njimi nemški državni poslanec Theodor Habicht, ki je zelo agitiral za fašizem v Avstriji. Frauenfeld je zahteval, da vlada preneha s preganjanjem nazijcev in da izpusti zaprte voditelje.

Proti koncu preteklega tedna sta bili od bombe ubiti dve osebi, v torek pa je ena bomba razdejala neko trgovino z zlatino, druga pa poslopje, kjer je glavni stan bojskavtov.

Vsled teh nasilij je vlada prepovedala vsem svojim uslužben-cem, da ne smejo biti člani fašistovske organizacije, toda organizacije same še ni odpravila.

Berlin, Nemčija, 14. junija. — Nemški poslanik na Dunaju dr. Kurt Tieth, je pri avstrijskih oblastih vložil protest proti aretaciji časnarskega atašeeja Theodorja Habichta v Lincu.

Habicht je nemški državni poslanec in je bil "generalni nadzor-nik" avstrijskih fašistov. Avstrijska vlada noče priznati njegove diplomatske imunitete.

V svojem protestu pravi dr. Rieth, da bo berlinska vlada storila še druge korake, toda ne pove, kakšni bodo ti koraki.

ŠTORKLJA

Pri družini Mr. Frank Koder v Dorplo, N. Y., se je oglasila štorklja ter pustila za spomin krepkega fanta. Mati in otrok sta zdrava. Čestitamo!

Z JAVNIMI DELI SE BO ZAČELO 30 DNI PO PODPISANJU PREDLOGE

WASHINGTON, D. C., 14. junija. — V Beli hiši so že dovršeni širokopotezni načrti za splošno oživljenje industrije. Javne gradnje se bodo vršile pod vodstvom generala Hugh Johnsona, s katerim se je predsednik Roosevelt danes zopet več ur posvetoval.

V par dneh bodo predložene predsedniku Rooseveltu v podpis razne predloge, ki jih je odobril kongres. Trideset dni za tem, ko jih bo predsednik podpisal, se bodo zasadile lopate in zavrteli stroji.

Bivši odvetnik združenih železničarjev, Donald R. Bieberg, bo postal generalni pravdnik za vsa javna dela.

Nekateri sodijo, da bo dobilo trideset dni po podpisu tozadevnih predlog dva do tri milijone delavcev delo, dočim so drugi bolj konservativni in pravijo, da bo zaposlenih kvečjemu en milijon novih delavcev.

Delav. tajnica Frances Perkins, pravi, da se je meseca maja povečalo zaposlenje v različnih ameriških industrijah skoro za pet odstotkov. Ponekod so se povišale plače za enajst odstotkov.

Po njenem zatrdilu se nakupna moč naroda še ni dovolj zvišala, da bi omogočila večjo produkcijo. Pred organizirano ameriško obrtno zbornico se je zavzemal da nes californijski kapitalist Rudolf Spreckles za ostrejšo vladno kontrolo vseh industrijskih korporacij.

MATTERN ZOPET V HARABOVSKU

Vsled močnega vetra se je moral vrniti s poleta v Alasko. — Izgubil se je v megli. — Na krilih se mu je napravil led.

Moskva, Rusija, 14. junija. — Ameriški letalec okoli sveta Jimmie Mattern se je nepričakovano vrnil v Harabovsk v Sibiriji v ponedeljek ob 1.20 popoldne.

Sicer za povratek ni bil naveden vzrok, toda skorogotovo so ga prisilili hudi vetrovi, da je opustil svoj 2400 milj dolgi polet iz Harabovska v Nome v Alaski.

Potem ko je Mattern odletel iz Harabovska, je bil v zraku 8 ur in 5 minut. Nadaljna poročila pravijo, da je bil Mattern na cellem svojem poletu že trikrat prisiljen vstavi se v Sibiriji. Prvič je moral pristati v Belovu, drugič v Sofisku in sedaj v Harabovsku.

Poznejša poročila pravijo, da se je na krilih njegovega letala napravil led, ko je letel nad Tatarskim zalivom, vsled česar se je moral vrniti.

Pri povratku je bil njegov motor v dobrem stanju.

Mattern upa, da bo zopet v kratkem odletel proti Nome.

ŠTIRIDESETURNI DELOVNI TEDEN

Ženeva, Švica, 13. junija. — Mednarodno delavska konferenca je danes odglasovala, naj se od-godi predlog glede 40-urnega delovnega tedna. Predlog pride še-le prihodnje leto na vrsto.

HITLER NOČE PODPIRATI KATOLIKOV

Katoliške shode je prepo-vedal. — Se ne zmeni za poziv škofov za kulturno zaščito.

Berlin, Nemčija, 14. junija. — Da so med naziji in katoliki v Nemčiji zelo napeti odnosi, dasi je to bilo uradno vedno zanikano, je razvidno iz tega, ko je kancelar Hitler rekel podkancelerju von Papenu, da je "treba na vseh straneh gledati na to, da se premaga ozračje medsebojne napetosti".

Kot se uradno naznanja, da je von Papen obiskal Hitlerja, da mu poroča o dogodkih na shodi katoliških vajencev v Monakovem, ki je bil predčasno končan, ker je prišlo do spopadov med naziji in katoliki.

Kratko uradno poročilo pravi, da je von Papen poročal, da poročila nekaterih listov o dogodkih v Monakovem niso bila točna. Von Papen je rekel, da so ga voditelji shoda napačno poučili o programu shoda, samo da so ga pridobili, da je na shodu govoril. Von Papen je katoličan, toda se je odpovedal članstvu stranke katoliškega centra.

Kancelar Hitler je von Papenu odgovoril, da se je shod katoliških vajencev sicer izrekel za lojalnost do vlade, da pa taki shodi niso več mogoči, dokler se napete razmere ne poležejo.

Nazijski voditelji na Bavarskem so zaradi javnega reda prepovedali vse shode za nedolgo čas. Izjema dovoljenja more dati samo politična policija. Naznanilo o razgovoru med Hitlerjem in von Papenom ne omenja pastirskega pisma nemških katoliških škofov, ki so ga skupno izdali in ki je bilo v nedeljo prebrano v vseh katoliških cerkvah v Nemčiji. V svojem pismu zahtevajo škofje zaščito in uradno priznanje ne samo katoliških dobrodelnih organizacij, temveč tudi kulturnih organizacij in ustanov.

AMERIKANCI MORAJO VARČEVATI

London, Anglija, 13. junija. — V Claridge hotelu v Londonu, kjer so nastanjeni ameriški delegati, ki so prišli na gospodarsko konferenco, je prišla v splošno uporabo prislovica: "Ubogi Amerikanci".

Družino atašejev delegacije in drugi, ki ne dobivajo državne plače, jedo v restavracijah izven hotela. Ameriški delegati imajo v hotelu znižane cene in dobivajo od vlade za stroške po \$6 na dan. Drugi Amerikanci pa morajo plačevati običajne cene v hotelu.

FRANC ANTON MESMER "OČE ŽIVALSKEGA MAGNETIZMA"

Tiho in neopaženo je prešlo te dni 200 let, od kar se je rodil Franc Anton Mesmer. Ta tišina je tem bolj čudna, ker ne moremo reči, da bi bilo njegovo ime v civiliziranem svetu neznano — nasprotno, obdaja ga zadostni slave, dala ima ta slava seveda svojo dvomljivo prines. Široki krog izobraženec si predstavlja pod tem imenom postavbo nekakšnega pustoloveca, ki si je s svojim napol sleparskim odkritjem znal pridobiti neizmerno bogastvo in mednarodni sloves. V resnici mu pa današnji svet s tem naziranjem dela veliko krivico in ne pojmuje njegovega pravega pomena. Mesmer je bil pač kakor vsak človek sin svojega časa in ko takšen je bil podvržen njegovim zmotam in izrodkom, a preko tega je bil vendarle genialen raziskovalec in pionir obilice novih idej, ki so postale trajna in dragocena last naravoslovne znanosti in medicine. Kar se pa tiče uspehov, ki jih je dočkal še za življenja, jih je moral uživati v družbi s mnogimi neuspehi in življenju mu je bilo, znati proti koncu, kakor vsakemu geniju, dovolj zagrenjeno po hudobi in nevednem nazadnjaštvu sveta.

Že v prvem delu, ki ga je izdal Mesmer in ki obravnava vpliv planetov na človeško življenje, se kaže njegova očitna nagnjenost k mističizmu. Kakor je učil nekoč veliki Paracelsus, je menil takrat tudi Mesmer, da tiči v železnem magnetu skrivnostna moč, nekakšna organska volja, ki veže svetovje živega s svetovjem mrtve snovi. Ko je čul, da uporablja neki angleški zdravnik magnetne za zdravljenje ljudi, je prišel na Dunaj, kjer je tedaj živel, tudi sam s takšnimi poskusi. Uspehi, ki jih je imel z njimi, so ga vsekakor spodbujali za nadaljnje delo te vrste, tako je n. pr. zdravil železode kře s tem, da je polagal železne magnetne bolniku na želodec. Mesmer pa je kmalu spoznal, da ožiravljajoča sila ne tiči v magnetih, temveč da je v njem samem in da obstoji neki organski ali živalski magnetizem, kakor ga je imenoval, ki je v samem človeškem telesu. Mi bi to danes imenovali sugestivna ali hipnotična sila. Odslej je Mesmer zdravil bolnike tako, da je polagal nanje kakor stari čudodelci svoje roke. — Njegove nenavadne sposobnosti se mu pridobile naravno veliko pristašev in bolni ljudje so prihajali k njemu od vseh strani, a obenem je naraščalo tudi številno zagrenjenih nasprotnikov, kar ga je napotilo, da je obrnil Dunaj hrbet in se preselil v Pariz. Tu je doživel tudi svoje največje uspehe, njegova metoda, ki so ji dala ime mesmerizem, je postala prava moda, iz vseh delov sveta so prihajali v Pariz bolniki, da bi se ozdravili v Mesmerjevem zdravilišču, v zdravniškem stanu samem, zlasti na Francoskem in na Angleškem, je njegova naziranja in njegovo prakso navdušeno zagovarjalo premnogo pristašev.

Njegova slava je postala tolikšna, da se je morala o mesmerizmu izreči končno tudi oficialna znanost, ki jo je tedaj zastopala Pariška akademija. Ta je sestavila komisijo, ki je po večmesečnem proučevanju izrekla sodbo, s katero sicer ni za vrgla živalskega magnetizma, a ga je napravila v zdravniški praksi nemogočega. Danes vemo, da je bila ta sodba velikanska blamaža za učene ljudi, ki so jo spravili v svet, in tudi tedaj je bilo to mnogim vrstnikom jasno. Mesmerja pa je tako zadela, da je ostavil Pariz po kratkem bivanju na Dunaju je potem v Švici, daleč od javnosti, zaključil večer svojega življenja.

MAGNETIČNOST PEPELA

Razna drevesa vsebujejo različne količine železa. Tako ga najdemo v pepelu mesnega največ, a najmanj v pepelu breze. Čim več železa pa vsebuje pepel, tembolj magnetičen je. Zanimivo je, da lahko s posebnimi pripravami spoznamo vrsto lesa samo po magnetični jakosti pepela. Seveda moramo uporabljati pri raziskovanju les, ki je zrastle na istem kraju in torej v istih zemeljskih okolnostih.

RUS JE SPEKEL VEDNO SVEŽI KRUH

V Leningradu in v Washingtonu delajo v zadnjem času zanimive poizkuse, kako bi znali sredstvo, ki bi ohranilo kruh svež za delj časa. Zdaj se kruh pokvari že v nekaj dneh in postane neužit. — Kdor bi znal speči "večno sveži kruh", ta bi silno koristil človeštvu, pekoni in gostilničarjem. V Leningradu trdijo, da se je to posrečilo ruskemu kemiku dr. Mironovu.

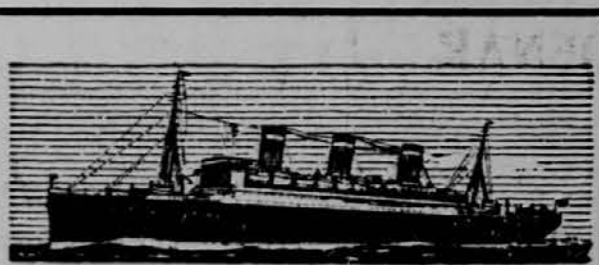
Dr. A. P. Mironov zatrjuje, da je vprašanje silno enostavno. Kruh je dodal takozvani ager-ager, to je izvleček iz določene vrste alg, ki nima ne okusa in ki seveda nikakor ni škodljiv. Takšen kruh je treba peči na poseben način. Dr. Mironov trdi, da se je njegov kruh ohranil svež nič manj kakor pol leta. Pri svojih raziskovanjih je dr. Mironov pestopal silno radikalno. Najprej je ovrzel domnevo, da kruh zgubi svojo svežost, ker izgubi mokroto. Vprašanje, ali kruh ostane svež ali ne, ne odvija od višine mokrote, pač pa od koloidalne sestave kruha. Znanj je, da nekateri koloidi spremenijo svoje lastnosti, ako jih spopolniš z drugim koloidom. Dr. Mironov je nadaljeval svoja raziskovanja prav iz tega izhodišča. Če kruhu dodaš omenjeni izvleček agar-agar, se njegov okus prav nič ne spremeni in kruh ostane svež. Tako zatrjuje dr. Mironov.

Ameriški Kmetijski Bureau je naročilo svojemu specialistu L. H. Baileyu, naj izvrši podobne poizkuse in preišče, ali ima Mironova iznajdba praktične vrednosti. Žalibog se Baileyu ni posrečilo speči takšnega kruha, da bi se ne pokvaril. Tolažimo se lahko še vedno z domnevo, da ni Američan ravnal po navodilih ruskega učenjaka.

NOVA ČLOVEKU PODOBNA OPICA

Izmed vseh živčevih opic je človeku najbolj podoben šimpanz. Toda tudi šimpanz ima roke daljše od nog, dočim je pri človeku, kjer niso noge težo vsega telesa, to baš narobe. Zda so se pa začeli učenjaki zanimati za opico, ki pomeni tudi v tem pogledu prehod razvoja od opice k človeku. Ravnatelj živalskega vrta v Muenchenu H. Heck je kupil v Hamburgu opico, ki je bila zelo podobna šimpanzu, imela je pa rdečkasto dlako, dočim ima šimpanz črno.

To opico so že prištevili v novo vrsto, pa se je proti koncu decembra 1931 ogolila in dobila naenkrat črno dlako. Živa se ni dala meriti, šele po smrti lani v marcu, so jo lahko natančneje proučili in izmerili. Ta opica ima daljše noge, kakor druge, in tudi daljše, kakor šimpanz. Stoji torej glede nog med šimpanzom in človekom. Nova opica je dobila ime Anthropolopithecus hecki. Toda zaenkrat je znana samo ena opica te vrste.

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsekakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

NOVICE IZ POLJANSKE DOLINE

Poljane, Slovenija.

Vreme smo imeli že od srede marca prav lepo. Ni nas nadlegovalo deževje, še manj pa sneg, ki se je tu in tam še pokazal, a je kmalu tudi izginil, toda se je nam posrečilo obdelati vse poljsko delo še predčasno, ko drugikrat nikdar radi vremena ni bilo obdelano. Vsled tega so že vremenski preroki napovedovali suho leto, a sedaj se je obrnilo drugam, ko že od srede maja skoraj neprenehoma dežuje, tako da bi že radi videli, da bi bilo že vsaj enkrat zopet lepo vreme.

Sadje, ki je bilo v najlepšem cvetju, je mnogo obetalo. Parkrat ga je pobelila slana, in je skoraj vse cvetje odpadlo. Žito, krompir in drugo pa tudi le počasni gre od tal; še celo trava, ki li imela biti ob tem času vsa položana, je kratka in redka, posebno po hribih.

V Lučnah ali tamošnji okolici se je pa pojavil črv in rušo tako razjedel, da so po košeninah še malo pognojili in vsadili krompir. Dela za enkrat posebnega ni. Da si čas preganjamo, se nekateri spominjajo na dobre čase, drugi pa študirajo kako bo, ko bodo sedanje težave minule. Pisee tega dopisa ima tudi dovolj časa, da malo opiše, kaj je bilo in kaj je novega po dolini.

Na Velikonoco nedeljo je umrl v Rovtahu župnik Matevž Šušnik. To je Kaparjev gospod iz Dobrave. Župnikoval je v Rovtahu 25 let, in so ga Rovtariji radi imeli in spoštovali. Bodi mu ohranjen lep spomin!

Konec aprila je pa umrl v Oslinici pri Kočevju tamošnji župnik Jacez Tirkovič, doma od St. Jerneja na Dolenjskem. Pokojnik je kaplanoval v Poljanah 5 let. Bil je dober govornik, dober pevec, radodaren ubogim in ljudem do vsakogar, ki je prišel z njim v dotiko. Sploh je bilo malo takih duhovnikov. Za časa njegovega kaplanovanja v Poljanah, ko so se bile volitve in strankarstvo v navadi, se ni brigal ne za eno in ne drugo. To znači, da so Dolenjci dobri ljudje. Naj bo ohranjen dolgotrajen spomin na tega uzornega gospoda!

Lansko leto je umrl v Škofj. loki Francis Ažbe, župnik slovenske župnije v Waukeganu, Ill. Doma je bil iz Lopotnice, p. d. Čudečev. Smrt ga je dohitela, ko je prišel sem na oddih. Naj počiva v miru!

Pred par tedni je umrl v Vinbarjih Franc Kos, p. d. Kočar. Pokojnik naj služi za vzor vsem kmetom, posebno dolžnikom. V mojem zadnjem dopisu v Glas Naroda sem ga omenjal, da je bil oče 16 otrokom, od katerih jih še 8 živi. Izgubil je v "Glavni" 1910, dal je za vojno posojilo, 1924 je zopet precej izgubil v neki ljubljanski posojilnici. Če bi ne bilo drugega, je že moral odsteti precej za rojstva in pogrebne stroške svojih otrok, kateri so mu večina pomirili v času, ko bi mu bili

že pri delu pomagali. Toda delavni mož ni obupal. Skrbno je gospodaril in pridno redil in molzel svoje krave. Hotel si je pa postaviti sebi in še ostalim otrokom novo hišo, za katero pa ni mogel vsled sedanjih razmer dobiti denarja, ne v hranilnici, še manj pa pri dolžnikih. To je bilo za poselnega moža preveč. Še malo prehlada in pobralo ga je. Gotovo bo marsikdo ugovarjal, da ni moglo, da bi bil tako gospodaril. Pa če bi šel v podrobnosti, bi lahko navedel še več.

Med vojno in po vojni, se je dalo pri nas in tudi drugod, kdor je hotel, precej napraviti in tudi prihraniti. Res so bile le krone, pa so bile tudi zlate, katerih se je dobilo za razne pridelke, kolikor je kdo hotel.

Niso več danes tiste krone, a vseeno se še štejejo za denar, in kdor jih tedaj ni razmetal in živel kot se kmetu spodobi, jih še danes ima.

Pripomniti pa moram, da je mož zelo skromno živel s svojo družino. Na pr. kava, ki je danes povsod v veljavi v eni ali drugi obliki, je bila njemu nepoznana, kaj še le druga pijača. Marsikdo bo rekel, čemu si ni privoščil? Kak zapraviljivec tudi bo rekel: skopuh. Pa Bog daj, da bi bilo danes med kmeti mnogo takih "skopuhov", in če bi bili, bi ne bilo toliko kričanja o slabih časih, o dolgovih in toliko zarivanja, če kdo kaj ima. Bog daj, da bi naša Poljanska dolina rodila še mnogo takih sinov, da bi znali in gospodarili tako kot je naš pokojni Kočar. Naj bi ga naši kmetje posnemali in ga dolgo ohranili v spominu!

Nekako pred letom je umrl v Ravneh v visoki starosti Blaž Šubie, p. d. Save, posestnik in živinski mešetar.

Kot tak je svoje dni obiskal vse sejme, tako da ga je vsa tedanja Kranjska poznala. Znan je bil po svoji gorenski noši in obrazu, da je bil res pravi tip zadovoljnega kmetiča, kot ga nam kaže knjižica "Slov. šalja" na platnicah. Kot živinski prekupec je bil poštenjak, pač pa se tedaj pri živini ni dalo zaslužiti, kot se je pred časom. Toda dalo se je pošteno živeti. Imel je tudi dalj časa gostilno, katera pa v hribih ni imela drugega pomena kot kak St. Bernard v Švici, posebno v zimskem času. Vsakogar, ki je prišel k njemu, je pošteno pogostil.

V Podgori je umrl Bogatajev Jakob, tudi v visoki starosti. Kakor Save, je bil tudi on živinski prekupec in mešetar. Marsikomu je skomandiral in prodal dobro živinco. Svoječasno je bil tudi on med onimi podgorskimimi mesarji (špeharji), ki so dobavljali idrijskim rudarjem dobro slanino. Danes so že vsi nekdanji podgorski špeharji pomrli, razen par starih gršč. Sedaj ne grede več naše kloboze in špeh v Idrijo. Takrat so živeli Podgorčani in tudi idrijski rudarji, katerih časov se gotovo oboji spominjajo.

Prav do zadnjega je bila skoro v vsaki fari spoštovana podobarska obrt, ki je zavzemala med vsemi najodličnejše mesto. Takoj za božjo gospodo so bili slikarji in podobarji. (Glej samo imenike starih Moh. koledarjev). Dandanes pa ta obrt polagoma izgublja svojo veljavo in pomen, vsaj kar se tiče izrezlavanja lesenih podob, oltarjev, itd. Kjer si danes omilijo nove oltarje, posebno pri novih cerkvah, si naroče kamenite in svetniške sohe iz gipsa. Da, še celo oljnat slike na platno slikajo že na drug, umeten način. Delo se izvrši menda hitreje in veliko lažje kot s čopičem. Zato ni podobarskega naraščanja in tudi stari mojstri hitro izmirajo.

Marsikje bi se kaka slavna slika ali oltar dala ohraniti, ker pa ne bo nobenega, da bi delo razumel, bo prepuščeno usodi.

V Poljanski dolini so se ukvarjali s tem poslom slavni slikarji Šubie oz. njih očetje, Stefan in Blaž.

Ni je slike v cerkvi naše doline, da ne bi nosila podpisov ene ali drugega teh mož, ki sta poleg slik izrezavala svetnike in oltarje, in če ni bilo drugače, segla sta tudi po navadnem mizarstvu. Slike njunih sinov, posebno Štefana, krava, velike dvorane po celem svetu in domovini in seveda tudi cerkve naše doline. Jacez in Jurij, sta umrla na Nem-

škem v kratkem razdobju 1890. Alojzij 1907 v New Yorku, dočim sta Tine in Pavle umrli še le pred par leti doma v naši dolini. Tine je delal oltarje, križevce pote itd., medtem ko so se ostali bratje posvetili zgolj slikarstvu. Pravijo, da je bil med njimi najmlajši. Pavle, najboljši, Stefanov brat Blaž, je pa imel samo sina Jožeta, ki je znal vse. Tudi ta je umrl leta 1925 in je imel dr. Krekovo sestro za ženo, ki je pa tudi ni več.

Sinovi Tineta so se danes posvetili mizarstvu, dočim so otroci Blaževoga sina Jožeta pomrli, in je tudi v njegovi hiši na "luži" v Gorenjivasi mizarstvo. Lužarjevo hišo so prežidali in pri tem uničili vse slike, ki so bile zunaj na steni. Ostala so edinele še vežna vrata, na katerih je izrezana feliečna slika Samsona, ko se z levom bori. To je edini znak, kaj da se je nekdanj v tej hiši izdelovalo. Če hočeš danes preslikati ali popraviti križ v hiši, moraš nasti v Ljubljano, ako tega ne storiš sam. Naravno, da s tem izginjajo tudi poljski križi, ob križpotih, ne le pri nas, ampak tudi drugod, ki so bili tako v skladu z romantiko in poezijo dežele.

Na Tratah je umrl pred par leti upokojni učitelj Ivan Pipan. Učiteljeval je najprej v Poljanah in potem na Trati. Bil je dober učitelj, ki je malokrat segal po palici.

Lovre Perko, naš rojak, p. d. Pavletov iz Poljan, pa živi, kot bivši šolski upravitelj v pokouju v Ljubljani. Na njegovo prizadevanje so sezidali šolo v Poljanah, kar bi bilo danes težko, posebno v sedanjih razmerah. Cirman in Požar, ki sta naša starejša učila na Tratah oz. Poljanah, sta pa že zdavnaj umrli.

Omenim naj še, da je tudi v Oslinici pri nas župnikoval znani čudodelni zdravnik in jasnovidec Jurij Holmar, ali Humar, Primskovski gospod, in to v letih 1858 do 1862. O njegovem zdravljenju so vedeli starejši ljudje mnogo povedati, še bolj pa o njegovih čarovanjih, s katerimi je ukanil marsikatega potepuha. Pravijo, da nikdar niso bila pota in steze, vodeča v Oslinico, tako ugrajene kot sedaj. K njemu so prihajali ljudje od vseh strani po pomoč in nasvete, ki so večinoma pomagali. Imel je pa že tu sitnosti s tedanjimi padarji, ki jim je "odčezal" kruh, in z žandarji, ki so ga preganjali radi nedopustnega zdravljenja in "čarovnije". Toda znal jih je ugnati, da niso vedeli, od kod so prišli. Nekateri ljudje so verovali v njegovo skrivno moč, še več jih je pa bilo, ki so se norčevali iz njega. Če je že v Oslinici delal čudeže, kaj je še moral početi proti koncu svojega življenja.

Pisee teh vstic ve za več slučajev njegovih čarovnij, ki jih je slišal od starih ljudi in jih bo o priliki objavil v G. N.

Niso pa to resnične čarovnije ali kake laži. Humar je sam dejal, da ga imajo ljudje za mazač, sleparja in čarovnika, ampak imel je neko skrivno moč, ki jo le malo kdo zna izrabiti.

Vem tudi, da me bo marsikdo vprašal, ali tu še kaj čebelarji. Stari čebelarji, ki so med delili, so že zdavnaj pomrli. Stari uljnarji s palinovi in s poslikanimi končnicami izginjajo. Uporablja jo jih le še tam, kjer čebelarji za dom. Oni, ki si iščejo od čebel korist, imajo vse novovrstne pajno-ve, kateri so k večjem malo porbarvani ali opremljeni s številko, da jih vedo ločiti.

Ni bilo včasih lepšega kot opazovati čebelarja, ko je ob rojstvu s sosedi čval čebele. Še lepše pa je bilo ob trgatvi.

Zanimivo je bilo občudovati galerijo poslikanih pajnov, na katerih so imeli naši pradedje svojo zgodovino.

S tem so se spominjali časov, ki so bili veseli ali žalostni. Na pajnovih so brali tudi božjo besedo. Videli so naprimer, kakšna kazen zadene tistega, ki pošteno ne živi. Poleg tega so pa tudi imeli mnogo zabave posebno s hudobcem, ki je moral vršiti lahke in ne lahke ulate. Žal, da se danes ne brigajo mnogo za stare pajno-ve. Tu in tam vidim kak stari nagnjen uljak, ko kap bije na še dobro ohranjene končnice.

Svoječasno so se morali bolj zanimati za to umetnost. Pravijo, da

(Nadaljevanje na 6. strani.)

ALI STE ZAVAROVANI

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO ŠE NISTE, TEDA JAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje

NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17 državah ameriške Unije. Premcenje nad \$1,500,000.00. — Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: —
GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

CERKVENA OBČINA PLAČUJE ALIMENTE

Sodišče v Budimpešti je izreкло te dni razsodbo v zadevi plačevanja alimentov za nezakonskega otroka in ta razsodba je s pravnega stališča zelo zanimiva. V redlini madžarskega tovarnarja in poslanca Emericha Mahunka je služila nekoč kot sobarica mlada Elizabeta Balintova, ki je po odhodu iz službe porodila nezakonskega otroka. Z očetvstvom je postala svojega bivšega gospodarja, toda poslanec Mahunka je pred sodiščem za ženo in mrtve deklariral, da je imela Balintova v kritičnem času ljubavno razmerje z drugim, on pa da sploh ni imel z njo ničesar opraviti. Toda kljub temu je bil na podlagi njenih izpovedi obsojen na plačevanje alimentov v znesku 2000 kron. Da bi imel enkrat za vselej mir, je naložil Mahunka v banki 450,000 kron z naročilom, naj banka obresti od tega denarja nakazuje Balintovi kot prispevek za vzdrževanje otroka, ako bi otrok dypastl, naj bi mu banka izplačala ves denar naenkrat.

Balintova je s tem dosegla svoj cilj in potem se je mirno omožila s svojim bivšim ljubčkom Baglijem, ki je nezakonskega otroka sprejel za svojega. Čez nekaj let se Mahunka umrl, kmalu za njim je pa umrla tudi njegova žena, ki je pa zapustila vse po možu dedovano premoženje rimsko katoliški cerkveni občini v Albertsfalvi. Po Mahunkovi smrti je pa vrednost stare madžarske krone naglo padla in po uvedbi pengoe so se dohodki Balintove tako skrečili, da je začela v bedo. Ker pa tudi madžarski advokati radi kaj zaslužijo, se je takoj oglasil eden, ki je vložil tožbo proti omenjeni cerkveni občini, ki naj bi plačevala alimente za nezakonskega otroka, in sicer 400 pengoe mesečno. V prvi instanci je bila tožba zavrnjena, druga instanca je pa obsodila cerkveno občino na plačevanje alimentov v znesku 50 pengoe mesečno.

JAPONCI ŽALUJEJO ZA SVIL OPREJKO

Spominke svečanost za svilopremkami, ki so postale žrtve japonske svilene industrije so priredili pred kratkim v slavnem Asakusatemplju na pobudo japonske tekstilne industrije. Verki obred je izvršil 24 duhovnikov v glavni dvorani; obred je sledila slavnostna zabava s petjem in plesom. — Sklenili so, ker se je prireditev izredno obnesla, da jih bodo prirejali odslej vsako leto. Tudi budistično so prirejale svoječasno slavnostno leto za leto na čast — razbitim lutkam. Evropeu se zdi ta pretirana orientalska sentimentálnost nerazumljiva. Gotovo se ne ujema s zadnjimi dogodki v Mandžuriji in Džehelu.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI ŠT. 13

JE NAJVEČJA REGULATIVNA HRANILNICA V JUGOSLAVIJI

Ima vlog nad 430,000,000.— Din. rezervnih zakladov pa nad 10 milijonov dinarjev.

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni odtelak, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon centrale št. 2010 in 2016, podružnice št. 2307. Poštni čkovni račun centrale št. 10533, podružnice št. 16138.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure.

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

:: ZEMLJEVIDI ::

MOLITVENIKI

:: IGRE ::

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.50

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 90
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v umitirano usnje vez. 90
v usnje vez. 90
v fino usnje vez. 1.20
v najfinije usnje vez. 1.20
v bel celluloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.00
v najfinije usnje vez. 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.80

MARIJA VARNINJA
fino vez. 20
v fino usnje 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:

Uljeha Jatarost, fina vez. 1.00

Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50

Zvonček nebeski, v platno 90

Vienne, najfinije vez. 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook

v barvno platnice vezano 30

v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me

fino vezano 30

Key of Heaven:

fino vezano 30

v usnje vezano 70

v najfinije usnje vezano 1.20

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:

v celob. vezano 1.20

v celob. najfinije vez. 1.50

v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.00

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.00

Angleška služba ali nauk kako se

naj streže k sv. maši 10

Boj med največjimi boleznimi 75

Čerkljansko jezero 1.20

Domači živnozdravniki broširano

Domači vrt 1.20

Gospodinjstvo 1.50

Gospodinjstvo 1.20

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek

2. zvezek, 1-2 snopč 1.80

Kletarstvo (Skaliky) 2.00

Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Hr-

vator in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 50

Kubinska Ratunica 75

Liberalizem 50

Materija in energija 1.25

Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mladostem, I. sv. 50

II. sv. 50

(Oba skupaj 90 centov)

Mikarstvo 1.00

Nemško-angleški tolmač 1.40

Nasveti za hišo in dom 1.00

Najboljša slov. kuharica, 668 str.

lepo vez. (Kallinek) 5.00

Nemščina brez učitelja:

1. del 30

2. del 30

Najboljši slovenski Učbenik in

drugi plan 75

Ojane boje 50

Ohrano knjigovodstva 2.50
Perotinarstvo, broširano 1.50
Pravila za sliko 65
Psihične motnje na alkoholski pou-
lagi 75
Pravo in revolucija (Pitamic) 30
Predhodniki in idejni utemelji ru-
skega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio
tehnike, vezano 2.00
broširano 1.75
Ročni slov. italijanski in itali-
janski-slovenski slovar 90
Slovenska narodna mladina
(obsega 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Svetlo Pismo stare in nove zaveze,
lepo trdo vezana 3.00
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Učbenik angleškega jezika
trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Vesler) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbir-
ka pisem, listin in vlog za za-
sebnike in trgovce 1.25
Veliki vsebovci 90
Voščila knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravila zelišča 40
Zel in plevel, slovar naravnega
zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Sloven-
cih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši,
2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev (Melik) II. zvezek 80
Prorokovalne karte 1.00

POVESTI in ROMANI
Agitator (Keramik) broš. 30
Andrej Hofer 50
Beneška vedčevalka 25
Belgrajski biser 35
Beli mecen 40
Bele noči, mali junak 60
Božični darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Šmarini gori 20
Cankar: 60
Girčnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 80
Moje življenje 75
Romantične duše 60
Balkansko-Turška vojna 30
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 20
Blagajna Velikega vojvode 60
Boy, (roman) 65
Burska vojna 40
Beatni dnevniki 25
Čarovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Cvetice 25
Čebela 25
Črtice iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in razne povesti —
Spisal Milčinski 60
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 35
Do Ohrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Dve silki: — Njiva; Starka
(Meško) 40
Devica Orleanška 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in štra-
teljki 40
Elizabeta 25
Fahjola ali covek v Katakombah 45
Fran Baron Tvenk 40
Filozofska zgodba 40
Fra Diavolo 50
Gospodarska sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 40
Grška Mitologija 1.00
GRUNT, roman 1.50
Gusarji 75
Gusar v obliki 40
Hadži Murat (Teletaj) 40
Hči papeža, vez. 1.00
Hektorjev meč 40
Hedvika 40
Hodi časi, Blaga duša, vesoljstvo 75
Hecima (Kmetova) 40
Hudo Bredno (II. sv.) 35
Humoristi, Grotesko in Satiro, ... 30
vezano 30
broširano 30
Isoli z. Brodina 1.20

Izbrani spisi dr. H. Dolenc 40
Iz tajnosti prirode 30
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger:
2 zvezka 1.50
Igračke, broširano 30
Igralce 75
Jagnje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernat Zmagovatelj, Med plazavi 50
Jutri (Strug) trdo vez. 75
broš. 60
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 10.00
G. zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75
Juan Micerija (Povest iz španskega
življenja) 50
Kako se sem jaz likal
(Aleševic) I. zvezek 60
Kako se sem jaz likal
(Aleševic) II. sv. 60
Kako se sem jaz likal
(Aleševic) III. zvezek 60
Korejska brata, povest iz misijonov
v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kmetiči punt (Šenoa) 60
Kuhinja pri kraljevi gosli nočici 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 35
Križev pot patra Kupljenika 70
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Levstikov zbrani spisi 90
I. sv. Pismi: Ode in elegije; So-
netje; Romance, balade in
legende; Tolmat (Levstik) 70
5. sv. Silka Levstika in njegove
kritike in polemike 70
Ljubljanske alke, Hišni lastnik,
Trgovca, Kupčijski stražnik,
Uradnik, Jezični doktor, Gostil-
ničar, Klepetulje, Natararica,
Dubovnik, itd. 60
Lav na ženo (roman) 30
Luelfer 1.00
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 30
Milijonar brez denarja 75
Miron, kristjanski deček iz Ljubi-
nona 25
Mladih zamerkov iz lastni živ-
ljenja 75
Milanarjev Janez 50
Mugolino 40
Mrtri Gostec 35
Mali klatec 70
Mesija 70
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladim srcem, Zbirka povesti za
slovensko mladino 25
Misterija, roman 1.00
Možje 1.50
Na različnih potih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmirja 40
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trdo vez. 70
Naša leta, trdo vez. 70
broširano 50
Na Indijah otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na kravih poljanah, Trpljenje in
strahote z bojnih pobodov biva-
nja slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 75
Onkraj pragozda 40
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
Pasti in zanki 35
Prapražnove zgodbe 35
Pasti in zanki 35
Pater Kajetan 1.00
Pavlinški otek 60
Povest o sedmih obočanih 50
Pravica kladiva 50
Fabrika iz Roza (Albrecht) 25
Pariski slajst 35
Prihaja, povest 35
"Vilgalec" 35
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)
trdo vezano 1.00
Po strani klobuk 40
Plat vreden 40
Pri strici 40
Prst božji 30
Patrija, povest iz trske junakstva do-
be 30
Prva Ljubzen 30
Po gorah in dolinah 30
Pol Lira viganov 45
Poslednji Mehikanez 30
Pravljice H. Majar 30
Predizidni, Predizidni in drugi svol-
niki v gramofonu 30
Prigodbe čebeličke Maje, trdo vez. 1.00
Pisec solivke, trdo vez. 75
Proč svetlobe 35
Popotniki 30
Poznavna Boga 30
Pirata 30
Povest 30

Praški Judek 25
Prisega Huronskega glavarja 30
Pravljice in priredbe (Košutnik)
1. zvezek 40
2. zvezek 40
Prvic med Indijanci 30
Preganjajo Indijanski misijonar-
jev 30
Robinson 50
Robinson Crusoe 60
Revolucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtica, povest 30
Rdeča megla 70
Rdeča kokarda 1.25
Seržant Diavolo, vez. 1.60
Slovenski kaljivec 40
Slovenski Robinson, trd. vez. 75
Stric Tomova kočja 50
Sueški invalid 35
Skozi širno Indijo 50
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabika) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobro-
volja, 1914—1918 .... 1.35
Sredozemci, trd. vez. 60
broš. 40
Stranice vojne 50
Stiri smrti, 4. sv. 35
Smrt pred hišo 60
Stanley v Afriki 45
Spomini znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Antologija, broš. 30
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjeja lovca, Potopisni
roman 30
Študent naj bo, V. sv. 25
Sveta Notburga 35
Spjale, male povesti 35
Stezeledec 35
Sopek Samotarke 35
Sveča noč 1.20
Svetlobe in sence 1.20
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trd. vez. 30
SHAKESPEAREVA DELA:
Macbeth, trd. vez. 30
broširano 25
Othello 70
Sen Kresno noči 70
Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Rantona
gruda, izvirna povest, 104 str.,
broširano 30
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament
ljudska drama v 4 del., broš.
105 strani 35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno
krajje, izbrane pesmi, 184 str.,
broširano 50
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost 20
Št. 7. Andersonove pripovedke
za slovensko mladino priredila
Utra, 111 strani, broš. 35
Št. 8. Akt štev. 113 75
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc
Weber.) Problemi sodobne fije-
zofije, 347 strani, broš. 70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej
Ternovec, religiozna karikatura
in mladost, 55 str., broš. 25
Št. 11. (Pavel Golla) Peterkova
poslednja sanja, božična povest
1.00
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar,
narodno-gospodarski spis poslo-
venil dr. Albina Ogrisa, 236 str.,
broš. 30
Št. 15. Edmund in Jules de Gon-
court, Benec Maupierin 40
Št. 16. (Janka Samček) Življenje,
pesmi, 112 str., broš. 45
Št. 17. (Prosper Mariner) Verna
družba v viki, povest, prev. Mir-
ko Pretnar, 80 str. 30
Št. 19. (Gerhart Hauptmann) Pe-
topletni svet, dram. balke v pe-
ti deljanji, poslovenil Anton
Funtek, 124 strani, broš. 50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompazi in
Komuranski, japonski roman, is-
čiščine prev. dr. Fran Bra-
dač, 154 strani, broš. 45
Št. 21. (Friedrich Schlegel) Drame
hrastovinskih zgodbe, II. 73 str.
broš. 25
Št. 22. (Tostoj) Kresnarjeva
sanja 40
Št. 23. (Sophocles) Antigona, bal-
na igra, poslo. C. Golar, 60 str.
broširano 30
Št. 24. (H. L. Bulwer) Potopni
dnevi Pompejev, I. del, 328 str.,
broš. 30

Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja,
II. del 30
Št. 26. (L. Andrejev) Črna ma-
ške, poslo. Josip Vidmar, 82 str.,
broš. 35
Št. 27. (Fran Erjavec) Brezpo-
sleznost in problemi skrbstva za
brezposelnost, 80 str., broš. 35
Št. 29. Tarzan sin opic, trd. vez. 1.20
Št. 31. Roka roke 25
Št. 32. Živeti 25
Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Voj-
na z Jugurto, poslo. Ant. Dok-
ler, 123 str., broš. 50
Št. 34. (Kaver Meško) Ljaki,
144 strani 65
Št. 37. Domačo živili 30
Št. 38. Tarzan in svet 1.00
Št. 39. La Boheme 90
Št. 47. Misterij duše 1.00
Št. 48. Tarzanove živili 90
Št. 49. Tarzanov sin, trd. vez. 1.20
Št. 50. Silka De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romane 30
Št. 54. V mešču 1.00
Št. 55. Namisljeni bolnik 50
Št. 56. To in onkraj Sotte 30
Št. 58. Glad (Hamsun) 30
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz
mrtevga doma, I. del 1.00
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz
mrtevga doma, II. del 1.00
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) 30
Št. 62. Idijot, II. del 30
Št. 64. Idijot, III. del 30
Št. 65. Idijot, IV. del 30
Val 4 deli 3.25
Št. 66. Kamele, akzi nbo sivan-
kt, vesoljstvo 45
Slovenski pisatelji II. sv.:
Potresna povest, Moravski ali-
ke, Vojvoda Pero i Perica, Čr-
tica 2.50

Tigrovi zobje 1.00
Tik za jento 70
Talič, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 30
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpeli, trd. vez. 45
Tisoč in ena noč (Rape)
vez. mala izdaja 1.00
Ugrabljeni milijonar 1.20
V kremenjnih inkvizicije 1.30
V rosnu (Matičič) 1.25
V gorkem zakletju 35
V oklepaju okrog sveta:
1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 1.80
Veliki inkvizitor 35
Vera (Waldova), broš. 35
Vojaka na Balkanu, s slikami 25
Vrtinar, (Rabindranath Tagore),
trd. vezano 75
broširano 60
Volk spokornik in druge povesti, I.
trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35
V pustih je šla, III. sv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927 25
Vodnikova pratika I. 1928 40
Vodniki in prepovedi 40
Zmislil smrti 60
Zmislil dnevi nesrečnega kralja 60
Za kruhom, povest 35
Zadnja kmetijska vojna 75
Zadnja pravda, vez. 70
Zgodovina o nečistem Slovaku 35
Zmaj iz Bomo 70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi
Aleševic, 3. sv. skupaj 1.80
Zlatokop 30
Zlati nabo Koprivno 45
Zlati in konci pč. Pavle 45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del 40
II. del 40
Znanje Mirih (Doyle) 30
Zgodovinske anegdote 30
Z ognjem in mečem 30
Zlečiti in kazni:
I. in II. zvezek 1.00
vezano 1.20
Zgodbe Napoleonskega bojevanja
vezano 40
Zgodbe ukrvavljene Marmila 30
Zlati pastar 30
Tisoč in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.30
III. zvezek 1.30
3 KNJIG SKUPAJ 3.90

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI

1. sv. Vojvodin ali poganstvo 35
2. sv. Hudo brezdan 35
3. sv. Vsele povesti 35
4. sv. Povesti in slike 35
5. sv. Študent naj bo. — Naš vsak-
danji kruh 35

SPISI ZA MLADINO

(GANGL)

8. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 po-
vesti 50
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 9 po-
vesti 50
5. sv. trdo vezano. Vinski brat 50
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 po-
vesti 50

IGRE

Beneški trgovci, Igrakaz v 5. dejanju 60

Cyril de Bergerac. Herična kome-
dija v petih dejanjih. Trdo ve-
zano 1.70

Edela, drama v 4. dej. 60

Gospa z morja, 5. dej. 75

Lokalna železnica, 3. dej. 50

Marta, Semer - Richmondu, 4.
dejanja 30

Ob voljki, Igrakaz v štirih slikah 30

Tončkove sanje na Miklavšev ve-
ter, Mladinska igra s petem v
3. dejanjih 60

R. U. E. Drama v 3. dejanjih s
predigro, (Čapek), vez. 45

Revizor, 5. dejanj, trd. vezano 75

Za križ in svobodo, Igrakaz v 5.
dejanjih 35

Ljudski oder:

4. sv. Tihotapec, 5. dejanj 60

5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

Zbirka ljudskih iger:

3. snopč. Milin pod zemljo, Sv.
Neža, Sanje 60

13. snopč. Vestalka, Smrt Marije
Device, Marijin otrok 30

14. snopč. Sv. Boštjan, Junačka
deklina, Materin blagoslov 20

15. snopč. Turki pred Dunajem,
Fahjola in Neža 30

20. snopč. Sv. Just; Ljubzen
Marijinega otroka 30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 30

broširano 20

Azazel, trd. vez. 1.00

Ballade in romane, trd. vez. 1.25

Bob za mladi rob, trd. vez. 40

Kraguljčki (Utra) 65

KRATKA DNEVNA ZGODBA

STEFANČIČ:

LUJO

Težak je izvirni greh. Še posebej težak je današnje dni. Vsa teža njegovega prokletstva, njegovo neresničanje je z vso silo zadelo našo dobo. Zemlja je skočila iz tečajev in se je ustavila. Zdi se, da je obšla k nesreči ravno nad glavo. Kar je bilo včeraj belo, je danes črno; včeraj še up — danes obup. Tesnoba in obup sta zavladala vsespovod — vsak človek je Babilon case....

Mojster Jakob je bil vdovec in je imel tri sinove. Vsi trije so bili še prav mladi, ko jim je umrla mati; najstarejšemu, Luju, je bilo tedaj komaj dvajset let.

"Kaj storiti sedaj," je pomislil mojster Jakob, "kako naj vzgajam poglavce sam, ko pa imam tako malo časa za take posele?" In mojster Jakob je pri tej misli nagubal čelo, oči pa je uprl v tla, kakor da bi bil od nekje spodaj pričakoval odgovora.

"Bo že kako," je sklenil mojster Jakob svoje razmišljanje in zamahnil z roko po zraku, "ni vrag, da se jih ne bi iznebil!"

Najmanj je oče maral Luja, ki je bil po njegovem mnenju nekoliko prismojen. Ista čustva je gojil sin do očeta. Tega pa mojster Jakob nikakor ni mogel razumeti, čeprav je o stvari razmišljal na vse pretege. Posledica tega razmišljanja je bilo samo še večje sovraštvo med njimi. In Jakob je svojo očetovsko dolžnost še vse bolj temeljito izpolnjeval in nikakor ni skoparil z leskovsko.... Zvesto se je držal pregovora, da šiba novo mašo poje. Marsikatero uganko je že rešil mojster Jakob s svojo bistro glavo, da pa svoje leskovke ni mogel tako uglašiti, da bi od nje odmevala molodija ljubezni, tega pa nikakor ni mogel razumeti.... Ampak to nič ne de, saj pravi četrta pak za zapoved: "Spoštuj očeta in mater" — in spoštovanje je tudi nekaj, čeprav ni ljubezni....

Še preden je bil Luj do vrtili čirajstvo leto, ga je oče dal v poholjševalnico. Ne zato, da bi se ga iznebil; nikakor ne. Oče mu je hotel le dobro in hotel je imeti le dobro vzgojenega sina. Poholjševalnica je bila po mnenju mojstra Jakoba kakor nalašč za ta namen.... Sam se ni hotel več ukvarjati s sitnostmi vzgoje, pa ga je vtaknil v poholjševalnico. Njegova velika očetovska skrb mu je narekovala, da je storil tako.

Po dveh letih je krojaški mojster tam nekje spod Krima na pripogojilo zavoda vzel Luja za učena, da ga izuči krojaške umetnosti. Luj je od mojstra pobegnil že po nekoliko dneh. Nikakor se ni mogel prijazniti s tem, da bi ga zmerjali z ničvrednejšem in ga žalili zaradi tega, ker je bil v poholjševalnici. Sicer si je Luj prizadeval, dopovedati ljudem, da je poštenjak in ne delamržeč vse zaman. Rekli so mu, da ne more biti kaj pride, kajž brez vzroka ga oče ni vtaknil v poholjševalnico.

Bruno in Slavo, mlajša brata, sta imela doma takisto prijazno življenje. Oče jima je pripeljal domov mačeho, sam pa se je še zmerom potikal ko poprej po gostilnah in se družil z različni lahkovimi ženami, medtem ko sta sinova hodila za svojim klavirnim sportom — beračenjem, da si napolnita prazen želodec. Taka je bila vzgoja mojstra Jakoba.

Leta so tekla, časi so se izpreminjali in sinovi mojstra Jakoba so postali moške. Brez poklica. Kaj bi jim poklice — danes bi jim bil morda v spotiko.

Mojster Jakob je bil medtem že v drugi vdovec in se je v tretje oženil. Samo dva meseca manj je bilo nič od Luja. Luj je danes devetindvajset let in je brez posla na cesti. Kakor je še toliko drugih doma in po svetu. Mojster Jakob pa živi s svojo tretjo ženo življenje s težit in s samim seboj zadovoljnega moža. V vinskem razpoloženju rad pripoveduje o Luju, da je malo prismojen in še, da je pijanec, zato da nima sreče.... Mojster Jakob ga je bil zato poslal v poholjševalnico. Luj se pa dobro značil za leskovsko.... Čisto vest ima Jakob, kar se vzgoje tiče, če pa Luj noče postati človek, ni to njegova stvar!

več, ni to njegova stvar!

Mojster Jakob bi rad pomagal Luju, pa ni v njegovi moči: samo sedemsto dinarjev da zasluži na teden.

Oni dan so sprehajale v Tivoliju zadržali mladega moža baš v trenutku, ko je nameraval skočiti pod brz vlak. Gotovo se je bil naveličal življenja, ki je danes tolikim ljudem samo še v breme. Bil je Luj. Pomislite ljudje, dobro premislite: ali je prav, zadržati človeka, ki mu ne puste živeti, zadržati ga v trenutku, ko se hoče s skokom pod vlak rešiti silnega gorja, ki ga prinaša naša doba in ko je moral se prej izvojevati v sebi težko borbo za tako odločitev? Zakaj mlademu človeku, polnemu moči in nad, se ne da kar tako umreti da se ta meč zlomi in da se ubijejo vse nade v mladem sreči, je pač treba zvrhano mero v krvi. Zadržati ga, ljudje, in ga na novo prepustiti mudi brezposelnega na cesti, v vsej zapuščenosti, umirajočega gladi in prezebojčega, ne da bi mu kdo pomagal, je svačeglavost.

Mojstra Jakoba je malec dirnila novica, Marsikatero uganko je že rešil mojster Jakob s svojo bistro glavo, da pa je njegov sin Luj tak ničvrednej, tega pa mojster Jakob ne more razumeti.

HIROLOGIJA V ZDRAVNIŠKI PRAKSI

Hirologija je nekaj drugega nego hiromantija. Dočim napoveduje ta usodo kakšnega človeka iz črt v njegovih rokah, hoče hirologija iz teh črt in iz oblike roke razbrati značaj človekov, njegove podedovane in privzgojene lastnosti, ki se izražajo v rokah baje prav tako točno ali še točneje nego v obraznih potezah.

Hirologi smatrajo svojo stroko vsakogar za zelo važno, odločno zavračajo identifikacijo te stroke z okultno, nerealno hiromantijo in jo smatrajo za eksaktno vedo, ki naj omogoča vpogled v psihologijo ljudi in naj rabi predvsem zdravniško duševstvo v njegovi praksi. Hirologija je po njihovem samo nekakšno poglavje patološke anatomije.

Med novejšimi raziskovalci, ki skušajo iz hirologije napraviti resno znanost, je omeniti zlasti psihopatologa dr. Julija Spiera. Spier se pri svojih raziskovanjih naslanja na lastnosti obeh rok. Dočim izdaja po njegovem desna roka bolj psihološko radbinsko zgodovino kakšnega človeka, je leva roka bolj nositeljica individualnih lastnosti. Spier razlikuje tudi pet tipičnih oblik roke: prva je lepatasta roka, ki se širi iz zapestja proti prstom in izdaja ustvarjalno nadarjenost; osebno, druga je roka, ki se od zapestja proti koncu prstov oži in je lastna za vsak zunanji vpliv občutljivemu in neodpornemu človeku; tretja je kvadratična roka lo-

gično in sistematično delujočega realista; "filozofska roka" je dolga, oglata in z vzglatimi prstnimi členki; okorna, brutalna roka izdaja človeka, ki ni sposoben duševnega razvoja.

Teh pet "čistih" oblik ne najdemo seveda skoraj nikoli; običajne so mešane oblike, po katerih je mogoče razbrati, kakšne podedovane in v zunanjih okoliščinah privzgojene lastnosti imajo njih nosilci. Mnogo pove oblika prstov. Kratki prsti se spodobijo bolj realistom, dolgi pa fantantom. Krepak palec kaže odpornost in usmerjenost v neki smoter. Važne pa so seveda tudi črte v dlaneh, ki jih hirologija v splošnem deli istotako kakor hiromantija v "življenjsko črto", "črto usode", črto glave" itd. Podvojena življenjska črta govori o strahu pred življenjem in oklevanju, izrazita "črta intencije", ki poteka iz okolice zapestja proti četrtemu ali petemu prstu, govori o glasbeni nadarjenosti itd.

To so najnovejši oblikovni elementi, s katerimi operirajo hirologi. Koliko je stvarnega na njih in koliko je izročena praznovanja, o tem se še pripravajo. Vsekakor bodo morali hirologi še dosti stvari raziskati in dosti svojih trditvev prepreči s stvarnimi dokazi, če bodo hoteli, da jim bo moderna skeptična znanost prisodila označbo resnosti.

Smrt mladega fanta pod vlakom.

23. maja dopoldne se je na domačnem kolodvoru dogodila nesreča, katere žrtev je bil 20-letni Albini Gročelj, doma iz Presejra pri Lukovici, uslužben v Domžalah. Dopoldne mu je gospodar naročil, naj gre kosit, fant se je odpeljal s kolesom, toda namesto na travnik je šel v smrt. S kolesom se je pripeljal do vagonov, ki so postavljeni ob skladišču, ga tam prislonil na vagon in nanj navezal verožico z uro. Potem se je skrčil med dva vagona in počakal na vlak, ki pride iz Kamnika v Domžale. Ko je vlak prišel, se je vrzel pod kolesa lokomotive, ki ga je najprej odbila kakih pet metrov naprej, potem so ga pa kolesa zagrabil. Kolesa so mu odtrgala desno nogo nad kolonom levo pod kolonom in levo roko nad komolcem. Dobil je tudi smrtno rano na glavi, kjer mu je bila vrtna lobanja, tako da je bila vsaka pomoč izključena in je nesrečni fant čez par ur v silnih bolečinah umrl. Prepeljali so ga v mrtvašnico župne cerkve v Domžalah.

Vzrok usodnega koraka je fant pojasnil v poslovnem pismu, ki so ga dobili pri njem.

Najdemo okostje tihotapca.

Iz Čakovca poročajo: Te dni so kopali kmetje pesek na bregu Mure v bližini Lepenskega mosta. Pri kopanju so našli na moško okostje s sledovi, po katerih bi se dalo soditi, da je bil pokojni obleden v vojaško obleko. Kmetje so o tem obvestili oblasti. Orožniki so začeli preiskovati, da ugotovijo, na kak način je prišlo okostje na to mesto.

Za najdbo okostja je zvedela tudi neka žena iz Gorican in je po zobe spoznala svojega moža, ki je izginil leta 1910. Ta mož se je svojočasno pečal s tihotapstvom. Nekedne dne je vzel s seboj 150.000 kron in se ni več vrnil. Prijeli so nekaj njegovih tovarišev, ki so se takrat izgovarjali, da je mož padel v Muro in da ga je voda odnesla. Ker se jim ni moglo ničesar dokazati, je bilo postopanje ustavljeno. Sedaj je sodišče vnovič začelo zadevo preiskovati.

Benzacionalna izpoved cerkijarskih atentatorjev.

V dobrem spominu je še atentat, ki so ga izvršili v četrtek ponoči dne 4. maja trije mladi kmečki fanti na stanovanje šolskega upravitelja v Cerkljah Ludvika Kabaja. Ti trije fanti, 23-letni France Gramc iz vasi Gazive, 20-letni Alojzij Srpič in 17-letni Iv. Videnič iz Cerklj so omenjeni noči okrog 23. vrgli v cerkijarsko osnovno šolo, kjer ima šolski upravitelj Kabaj v pritličju stanovanje, primitivno napravljen pečlenski stroj, ki je po padu eksploziv, poškodoval stanovanje ter pohištvo, k sreči pa nikogar izmed stanovalcev rani. Učinek bombe je bil močan, toda k sreči je bila lega zakonskih postelj in postelje 11-letne upraviteljeve hčerke Slavice tako, da razstrelki niso dosegli spečih. Ogenj, ki je nastal zaradi eksplozije pod posteljo 11-letne hčerke, sta oba starša že o pravem času pogasila. Orožniki iz Krške vasi, ki so pod

vodstvom svojega komandirja Leopolda Valencica še isto noč začeli v Cerkljah obširno preiskavo in poizvedbe, so že drugega dne sledili omenjene tri mladeniče, ki so se zagovarjali, da so atentat na šolskega upravitelja Kabaja izvršili, ker žele vaščani, da bi dobili bolj katoliškega učitelja, kakor je sedanj.

Že na podlagi te izpovedbe nerazsodnih mladih kmečkih fantov se je pričelo po Cerkljah in vsem Krškem polju šušljati, da so za tem atentatom povsem druge osebe, ki so imele na aretirane mladeniče velik vpliv, zaradi česar so tudi izvršili svoje grdo zločinsko delo, ki bi bilo kmalu zahtevalo tri nedolžne žrtve.

Aretiranci, ki so bili odvdeni z močno orožniško eskorto v zapore krškega sodišča, niso hoteli izdati teh oseb. Po preteku 20 dni po izvršenem zločinu pa so v Krškem izpovedali, da sta jih napotila k atentatu znani cerkijarski kaplan Fran Tomažin in posestnik Andolšek. Oba so sedaj orožniki aretirali in ju odvdeli v zapore krškega sodišča, odkoder bosta z ostalimi tremi atentatorji v prihodnjih dneh prepeljana v zapore novomeškega okrožnega sodišča, kjer bo tudi sodna razprava.

Požari brez konca in kraja.

Kakor po Dravskem polju, Polskavi in drugod, so se tudi tukaj začeli pojavljati pogosti požari. V Žibiki je pogorelo gospodarsko poslopje z bregu svinjo vred, gospodar Orbot se je pri reševanju navarovo poškodoval. Zavarovan je bil komaj za 1200 Din.

V Tuntovcu je pogrela hiša in gospodarsko poslopje posestnika Drogenika z vsem živežem in vso živino. Škoda je veličanska, a zavarovalnica znaša komaj 1500 Din. Ker je bilo blizu gorečega poslopja še več drugih poslopj, gre zalvala gasilec iz Rogazke Slatine, da niso tudi ta postala žrtev ognjenih žubelj, ali celo celav Tuntovec.

V Gradiškem dolu pa je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Kriveca. Tu pa je vzrok požara neprevidno ravnanje s petrolejko.

KOLIKO ŽVEPLEN VSEBUJE ČLOVEŠKO TELO?

Dr. Lawson razlaga v neki angleški medicinski reviji na humorističen način, kakšne zaklade skriva človeško telo. V tem telesu je dovolj vode, da bi napolnila sod za 40 litrov, dovolj maščobe za sedem kosov mila, toliko ogljika, da bi iz njega lahko izdelali mine za 9000 svinčnikov, magnezija za majhno žlico, železa za srednje velik žebelj, apna toliko, da bi z njim lahko pobelili kurnik, fosfora za 2200 glavice žveplenk, žvepla pa toliko, da bi z lahkoto pomorili vse bolhe na kakšnem psu. Seveda vsebuje človeško telo tudi dragocene kovine, a teh v tako majhnih količinah, da ni vredno govoriti.

Ves izmučen in iz reda?

Pred več leti je slavni zdravnik specializist iznašel zdravilno zmes, ki je čudovito delovala na njegovih bolnikih z jaccanjem oslabele in uničenih organov, ki niso delovali kot potrebno in so rabili tonike. Ta predpis se sedaj prodaja v vseh lekarnah po nizki ceni za en dolar za eno mesečno zdravljenje. Ako po dvajsetih dneh niste zadovoljni se vam vrne vaš dolar. Samo pojedite k vašemu lekarnarju in si naročite steklenico prave NUGA-TONE—zaplate da bo ime na steklenici.

Nuga-Tone

CENA
DR. KERVNEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)
Kljubi temu

\$2.—
Naredite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
316 West 18th Street

New York City

Gledališče—Glasba—Kino

PREMIJERA "TOLMINCA" V NEW YORKU.

Dramski zbor naših slovenskih igrancev v New Yorku bo v soboto, dne 24. junija zvečer predstavljal najnovejšo slovensko igrjo iz življenja gorjskih Slovencev pod Italijo — Solkanovega "Tolminca". Ta igra, ki je Slovincem še malo znana, se vrši v Gorici v prvih letih po vojni. V nji nastopajo slovenski kmetje in italijansko vojaštvo. Igra je polna zapletljivosti in dramatičnih scen, kakršne morejo dati le tako zamotani življenjski položaji kot so danes med Slovinci na Gorškem, ki trpijo najhujše zatiranje pod fašistično vlado.

Da tolmačijo igro po svojih najboljših močeh, se naši slovenski igralci v New Yorku pripravljajo s to igro že daljšo dobo. Tudi izbrali so si v to svrhu krasno dvorano za najprimernejšim gledališkim odrom, na katerem je mogoče dostojno predstaviti večje skupine in katera bi lahko imela za ozadje slovenske prizore z Gorškega. Ta dvorana je na novo urejeni gledališki prostor Webster Hall, ki se nahaja na 119-25 East 11th Street. Dvorana pa je primerna tudi za ples, ki se bo vršil po predstavi.

Kot zaključna predstava letošnje slovenske gledališke sezone v New Yorku, bo igra "Tolminca" najpopolnejša. Igra je s petjem in godbo. Tudi orkester, ki bo godbo izvajal je najboljši. Gajskega "Zvonimir", to je zbor, ki je odnesel prve nagrade z raznih svetovnih razstav ter je po svojih nastopih znan po vsej Ameriki. Ista godba bo igrala tudi k plesu. Vstopnina k predstavi je samo 50c, kar je izredno zmerna cena za tako zabavo. Vsi Slovinci, pripravi se torej že sedaj za poset te prireditve, katere čisti dohodek je namenjen v dobrodelne namene, zlasti za revno slovensko dijaštvo.

Pomnite pa, da se program prične že ob 8. zvečer in sicer z nagovorom, godbo in prologom. Nato je premijera in po končanem programu prost zabava. Več o igri poročamo pozneje.

Odbor.

Naši v Ameriki.

V nedeljo popoldne je umrla v Mt. Sinai bolnici v Clevelandu Ana Juratovec. Ranjka zapuščila soproga in dva otroka. Njeno dekleško ime je bilo Draganič. Starost je bila šele 31 let.

Jennie Jaklič, 13 mesecev stara, je zadnji petek prišla na električno svetilko in radiator na domu svojih starišev v Milwaukee, je bila je na mestu elektrookutirana. Mati, ki je prišla otroka, je tudi dobila močnem stresljaj. Dekle so brž odpeljali v okrajno bolnišnico, kjer so jo skušali oživiti, toda brez uspeha. Bila je mrtva. Mati je od stresljaja in žalosti zbolela.

V prejšnjem poročilu iz Springfield, Ill., je bilo omenjeno, da je Math Pristavec lahko ranjen. Resnica je, da je težko ranjen na hrbtni in morda podlež. Dva člana društva št. 47 SNPJ. sta med ranjenci, ki so bili obstreljeni v bitki z deputiji in privatnimi stražniki prejšnjega sredo, ko je prišlo do spopada s piketi progresivne rudarske unije.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

POKOPALIŠKE HIJENE

Iz Marseille poročajo, da so oblasti izsledile tri uslužbenice ondnega pogrebne zavoda, ki so okrali mrtlice na domačem pokopališču. V zadnjem času so ukradli neke ženske, ki je bila nedavno pokopana, nakit in prstan v skupni vrednosti 20.000 frankov.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg nastora je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadržite opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam priravnate toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa pošljite našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Aurora, Mary Butcher
Chicago, J. Bevil, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelenc

KANSAS:

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula
Eveland, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Porše
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strinsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, John Balant, Joe Hill
Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Enclid, F. Bajt
Glad, Anton Nagode
Lorain, Miloslav, John Kumše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Kohlar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše
Bradock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, J. Previč, Louis Supantič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauzelj
Lazerve, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh in vso okolico, Vincent Arh

PITTSBURGH:

Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schitter
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Šteš
Sheboygan, Leo Malcan

WYOMING:

Rock Springs, Louis Taušar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za vroto, katere je prejel. Zastopniki roja kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tem, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

47

— Mi je žal, Jo; grem še v vilo Rodenberg, da obiščem, Evo Marijo — saj veš!

Jolanda mu prikimava.

— Pozdravi Evo Marijo! Pojdite, gospod doktor, greva pa sama.

To Ralfu ni bilo prav nič prijetno; imel je dovolj vzroka, da se je bal takih samotnih izprehodov z Jolando. Zavidal pa je Egonu, da je mogel videti Evo Marijo. Toda brezhibno se mu prikloni.

Gospoj Melaniji še vedno ni ugajalo, kako prisiljeno je Jolanda znala pridobiti dr. Berndta, da sta bila sama. Mertens pa Ralfu pomembno prikimava, kot bi hotel reči: — Samo poguma, moj blagoslov s teboj!

Toda Jolanda tudi danes ni prišla z Ralfom nič dalje, četudi mu je na zelo zvitost nastavljal mreže. Enkrat se spotakne, da jo je moral prijeti; nato so njeni lasje obviseli na veji, ker je bila brez klobuka, in jih je moral razvozlati, slednjič pa se s kričkom vrže na njegove prsi, ker je v smreki nekaj zašumelo. Toda vse to ji ni pomagalo. Dr. Berndt ji mirno pomaga iz vseh teh položajev, ne da bi prekoračil mejo dostojnosti. Jolanda se je zaradi tega deloma jezila, deloma pa ji je ravno vsled tega ugajalo.

Svoje stari hoče biti najprej popolnoma gotov, predno se bo odkril, si misli Jolanda.

Ralf Berndt pa je bil zelo vesel, ko se je mogel končno od Jolande posloviti. Najprej gre v svojo stanovanje ter se nekoliko odpočije. Dogovor z dr. Dichlom je bila samo njegova preteveza, da bi mogel oditi, kajti nedeljski obiski v vili Melaniji so mu bili velika muka, katero je vzel na sebe samo zaradi Henrika Dornau.

Ko leži na divanu, mu poletje njegove misli v vilo Rodenberg. Želel si je, da bi bil na Egonovem mestu. Egon je mogel iti tja, kadar se mu je poljubilo in je videl Evo Marijo. Koliko časa je že, odkar je ni več videl. Premislil je in zdela se mu je že dolgo.

Toda nato zopet misli na Arturja Mertensa, na skrivnostno zorenje njegovih oči, ko mu je govoril o tem, da gre Henrik očesni sam v mesto. Kaka vražja misel se je tedaj morala poroditi v Mertensovi črni duši, to je bilo gotovo. In oprilela se ga je nejasna bojazen in skrb za Henrika. Na vsak način je moral podvojiti svoje pazljivost. In moral je tudi skrbeti za to, da Henrik ne bo nikdar šel sam v mesto. Da je bil ravnatelj Mertens bolj prepričan, se je Ralf nekolikokrat peljal s Henrikom v mesto in se je z njim pokazal na več prostorih in tako javno, da je mogel Mertens, ako je imel kake volune, izvedeti, da je bil njegov nečak tam. Henrika Dornauja je kot bodočega lastnika Rodenbergovih tovarnov vsakdo poznal. Toda vsakokrat sta se po kratkem času vrnila domov in sta mogoče obiskala samo gledališče ali kak koncert. Toda dvakrat se je Henrik sam peljal v mesto, pa je vedno odznil zavese avtomobila in prižgal svetilko. Obakrat mu je bil služabnik Fric tako tesno za petami, da ga je moral opaziti. In Fric je mirno mogel zatrjevati, da je Henrik sedel v razsvetljenem avtomobilu.

Tako sta ukrenila ve potrebno, da se pri Arturju Mertensu ni mogla zbuditi nikakva sumnja. In prihodnje sredo se je hotel Henrik zopet peljati v mesto in obiskati gledališče. Ko pa je Ralf Berndt opazil ono čudno žarenje v Mertensovih očeh, je bilo pri njem priboje, da Henrik ne sme več sam biti ponoči izven hiše. Ralf je čutil, da Mertens polahja potrpljenje. Najbrže je svoj trajalo že predolgo, da si pri razuzdanem nočnem življenju še ni pokvaril zdravja. Zato je prav gotovo koval kake nove vražje naklepe. In nato je bilo treba paziti.

Egon je zvest svojemu sklepu šel v vilo Rodenberg. V veliki nevolji pa ne najde Eve Marije same; z njo je bil Henrik. Svoje ga razočaranja pa ni pokazal ter oba uljudno in prijazno pozdravi. — Četudi sem doma samo dva dni, vendar nočem zamuditi, da bi vaju ne obiskal in poizvem o vašem zdravju, Eva Marija.

Eva Marija mu prijazno poda roko.

— Zelo lepo je to, Egon. Gre mi dobro. Prosim, sedi. Ali hočeš z nami večerjati?

Neodločen pogleda na Henrika, ki ga ni pozdravil preveč prijazno.

— Ne vem, ako vaju ne nadlegujem.

— Prav gotovo ne; Henrik in jaz sva sama in sva vedno vesela, ako dobiva kak obisk.

— Toda Henrik ne izgleda preveč tega vesel, — pravi Egon z glasom, ki je kazal nevoljo in očitjanje.

Henrik ga ostro pogleda.

— Ali se temu tako čudiš, Egon? Saj vendar natančno vem, kako malo ti je do mene. Razumeto Melanije nikdo v vaši hiši ne čuti kakega prijateljstva do nas. Kako naj potem mi čutimo do vas drugega?

Eva Marija prosiče pogleda brata.

— Pusti to, Henrik; zdaj se bomo veselili, da je Egon našel pot do nas.

Henrik se kratko zasmije.

— Torej dobro, veseli me — in — če si prišel brez kakih skrivnih misli, si nam dobrodošel, že zato, ker si sin tete Melanije.

Egon sede; izgledal je nekoliko v zadregi in to mu je bilo jasno videti.

— Brez skrivnih misli? Kako misliš to, Henrik?

— Mislim, če so te v resnici sorodniški čuti pripeljali k nam.

Eva Marija skuša posredovati in obrniti pogovor na kaj drugega.

— Kako ti ugaja na vseučilišču, Egon?

— Popolnoma lepo bi bilo, ako ne bi bilo življenje tako strašno drago.

— To ti vendar ne more delati kakih skrbi, — pripomni Henrik.

— Ti pa veš, Henrik. Imam velike skrbi, kako naj v dragem dijaškem društvu izhajam s svojim pišnim denarjem. Moj stari me drži grozno kratko in iz denarnih zadreg nikdar več ne pridem.

Pri tem je Egon izgledal tako usmiljenja vreden, da je Eva Marija takoj spoznala, da so otroci Arturja Mertensa pomilovanja vredni. Toda Henrik pravi brez vsakega pomilovanja:

— Kolikor poznam teto Melanijo, velikodušno vse poravnava.

— O, ti ljubi Bog, papa je proti mami še bolj skop kot proti Jolandi in meni; komaj more djati kaj na stran.

Henrik dvigne glavo.

— Zakaj pa vse to trpite? Saj ste vendar dediči starega očeta, tvoja mati v prvi vrsti in za njo Jolanda in ti. Vaš oče vendar nima nikake pravice do tega; dobiva plačo kot trgovski ravnatelj in to je dovolj visoka plača. Toda z vašim premoženjem nima nikake pravice razpolagati; to je edino pravica tete Melanije.

Egon s kislim nasmehom zategne ustnice.

— Ti si vendar dedič Rodenbergovih tovarnov, torej neizmerno bogat človek — ali pa boš dosegel, da ti papana pripravi do tega, da ti plača več, kakor pa ti hoče prostovoljno dati?

— Ne; ker je žalbog moj varuh, — se izvije Henrik.

(Dalje prihodnjik.)

NOVICE IZ POLJANSKE DOLENE

Nadaljevanje s 3. strani

je neka ženska v Selški dolini znala slikati končnice, kar je seveda delala s pomočjo vzorcev, da so bile vse slike enake. Tudi dandanes se bi spodobilo na pajnovih kaj takega, seveda v modernem duhu. Predstaviti bi bilo treba hudobca na biciklu ali motorju, nadalje kako se vozi s Zepelinom ali vsaj z aeroplanom. Tudi brušenje babjih jezikov bi bilo treba predstaviti.

Pač pa ima v Srednjivasi Ignac Čadež, t. j. Anžonove, stari čebelar, lepo zbirko poslikanih dosti novejših pajnov, ki pa kažejo večinoma pivec in kvartopirce, ki mu jih je slikal pokojni Jože Šubica, na "luži".

Kako letos kaj obetajo čebele, je težko izvedeti resnice. Če bi verjel čebelarjem, bodo tako slabe kot še nikdar ne. Če pa vpoštevamo zgodnjo spomlad, ko je bilo v izobilju raznega cvetja, jim ne moremo verjeti. Tarna pa po navadi le za to, da bi stare zloge, kakor tudi nove, v jeseni čim dražje spravili v denar. Na "e. t. j. kranjske čebele slove po vsem svetu. Naši čebelarji jih pošiljajo v Nemčijo, Francijo, Rusijo. Frapit da še celo na Japonsko gredo naše čebele. Tako mi je zatrjeval čebelar iz Škofjeloke.

Kot kaže, pride letošnje poletje poseben val letoviščarjev v našo dolino. Rdeči križ je kupil stare žgajnarjevo bajto na Dobravi, precejšnjim kosom zemljiča olotoku Brbovnice v Soro. Napravi misli 35 m dolgo in temu pri temno široko poslopje. Sprva bo to služilo le za letovišče revnim otrokom, ki vsako leto prihajajo v dolino iz Trbovelj in drugod na počitnice. Pozneje pa mislijo sezidati večje poslopje za kakih 300 sob kot nekak sanatorij za jetične.

Pripomniti moram, da Rdeči križ ni pri nas to, kot je v Ameriki, da bi razpolagal z milijoni, ampak le z dinarji, ki pa le posamič skupaj prihajajo.

Tudi drugod ob Sori namerjajo napraviti večja ali manjša letovišča in kopališča. Koliko bo pa to prineslo, se ne ve, ker k nam prihajajo le letoviščarji, ki le razpolagajo z velikim denarjem.

K temu pa naj omenim še nekaj. V gozdu pod Vinharji, levo od Poljan, se nahajata studene, ki imata večjo ali manjšo zdravilno moč.

Ustno izročilo nam pove, da so tu sem pred 150—200 leti prihajali ljudje, posebno gospoda iz bližnjih in daljnjih krajev. Pili so vodo iz studene, jo točili v posode in jim jemali s seboj. Pravijo, da so bile tam še do nedavna vidne z mahom poraščene klopi in da je bil svet, kjer se nahajata studene ob svojem času tudi davka prost. t. j. da je bil javna lastnina. Menja so tudi sedaj preiskovali vode in izjavili, da je za — nič.

Ne vemo, ali gre za kako tekmovalstvo z drugimi tovrstnim zdravilnimi studenci, katerih vola se pri nas drago prodaja, ali pa, da tisti, ki so preiskovali, niso posebno učen. Pomisliti je treba, da tudi pred 150 leti, niso imeli praznih butke, in so vedeli, po kaj so tja gori v gozd hodili. Moral res ta studene nima posebnih zdravilnih snovi v sebi, toliko pa jih ima gotovo kot oni, ki se prodaja kot Franc Jožefova voda. Pri nas še ne moremo pričakovati kake druge Rogaške Slatne zaenkrat, vemo pa tudi ne, kaj nam še čas prinese.

Gorenjska noša je pri nas popolnoma izgubljena, tako tudi s hribov v škofjeloški okolici. Še pred leti se je videlo očance, ki so prihajali na trg v plavih suknjenih suknjičih, z židanimi in srebrnimi

knofli, okrašenimi lajbi in visokimi škornji. Danes tega ni več. Vse, kar se nam kaže kot narodna noša je le slaba potvorba. Edini spomin na našo gorenjsko nošo so še srebrni gumbi ob novih grobovih, ki pa spet gredo nazaj v zemljo.

Sedaj imamo v Gorenjivasi tu di zdravnika, ki otme življenje marsikomu, ki bi drugače moral iti v grob. So pa tukaj zdravniki vse bolj natančni, vsaj kar se tice podpisovanja sprave tistim, ki so v bolniških blagajnah. Tukaj ni mogoče vleči podpore, pa če tu di si že napol mrtve. Zdravnik navadno točniku ne verjame, posebej danes ne, in gleda le bolj na organizacijo.

Ko bi v Ameriki imeli tak sistem, bi gotovo ne tarnali o visokih assementih in praznih blagajnah Zvez in Jednot.

Nadalje je v Gorenjivasi tudi finarčni urad. Edino žandarje imamo v Poljanah in že pravijo, da jih bodo pr mestili v Gorenjivasi. Sploh pa Gorenjivasi in Trata postajata vedno bolj razno prometno središče, ker od tu vodijo ceste na vse strani doline.

Na Tratah, kar se tice fare, Julije, posebej tučile, še vedno pravijo "pri sv. Antonu", ki pa ni farni patron ni menda tudi nikdar ni bil, ampak je le v nekem stranskem oltarju. Farni patron je pravzaprav sv. Janez, Krstnik. Zato tudi pravijo: Šentjanovska čera in pa seveda tudi tratarska. Tako imajo kar tri imena.

Franc Demšar, p. d. r. občan iz Dobrave, ki je delal na Pleasant Valley, Claridge in menda neke v bližini Bishopa, Pa., ima v Gorenjivasi trgovino z usnjem. Od strok, katere je pripeljal s seboj, mu je umrla najstarejša hči, ki bi bila danes že odrasla. Njegova žena se še danes spominja, ko je ob priliki nekega neurja v Claridge tresčilo v hišo, v kateri je stanovala, odrgalo kos stene, nji pa, ki je stala pri štedilniku, se ni nič zalega zgodilo.

Za novega župana poljanske občine je imenovan Anton Čadež, Anžonove v Srednjivasi, čigar o četa ste gotovo vsi poznali. Danes, ko nimamo volitev, se župani in drugi obrtniki, nastavlajo od najvišjih mest. Kdor je na boljši izmed najboljših in sposobnejših, pride vpoštev.

Pozdravi!

J. B.

KAJ JE MOGOČE V LONDONU

V gosposkem londonskem Westendu se je te dni primeril nečuten napad. Neki juvelir se je vozil z avtomobilom in je nosil pri sebi vrečko z diamanti, vrednimi okoli sedemdeset tisoč dolarjev. V ulici blizu palače St. Jamesa sta draguljarjev avtomobil nenadoma blokirali dve vozili. Iz enega so planili roparji in pobili šoferja draguljarja.

...SKUPNA... POTOVANJA

pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI:

"ILE DE FRANCE" preko Havre — 17. JUNIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane ..... \$ 101.23

za tja in nazaj pa samo ..... \$ 182.00

AQUITANIA preko Cherbourg — 5. JULIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane ..... \$ 102.34

za tja in nazaj pa samo ..... \$ 182.00

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasijo in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslale naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

JEZERO BOGOV

Polkovnik Etheon, tajnik britske letalske ekspedicije na Mount Everest, ki se pravkar vrača na Anglijo, je predaval zanimivo poročilo o svoji ekspediciji. Znano je iz pripovedi demačinov, da leži nekeje v masivu na višje gore sveta ogromno jezero, iz katerega izhajajo bogovi vode, kadav pošiljajo dež in poplave ali pa hočejo piti.

To pripovedko o jezeru bogov so smatrali do danes učenjaki zgolj za pripovedko brez vsake stvarne podlage ali pa za spomin na kakšno veliko ledeniško jezero, ki je moralo ob masivu Everesta eksistirati v davnih časih. Toda med drugim poletom nad velikana sveta so z letala v višini 7500 m nenadoma zagledali pod s toj ogromno jezero, ki je moralo biti po barvi vode sodeč, tudi zelo globoko. Jezero so seveda fotografirali in ni dvoma, da gre za jezero bogov, o katerem govorijo stara izročila. Vprašanje pa je, kako so mogli ljudje zvedeti za to jezero, ko ne vemo absolutno ničesar o tem, da bi se kdaj vzpeli do njega (v višini 7500 m!).

To je skrivnost, o kateri bo morala sedaj ugibati znanost. Pokazalo pa se je ponovno, da je v starih ljudskih pripovedkah vedno nekaj resničnega jedra. Po vseh geoloških okoliščinah v tej višini pač ni bilo pričakovati jezera, posebno pa ne tako velikega. Zanimivo bo sedaj ugotoviti, kakšno resnično jedro se skriva za drugo znano pripovedko iz tistih krajev, ki pravi, da prebiva v večnem ledu in snegu Mt. Everesta čuden sloveški rod, ki je zoper mraz zaščiten z gostim, naravnim kožuhom.

Ijarjevega avtomobila z udarci na tla, uplenili vrečko z dragulji ter jedro pobegnili v drugem avtomobilu. Policija je takoj, ko je bila obveščena o predznamenju napada, uvedla zasledovanje zločincev, ki pa doslej še ni prineslo uspeha.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

10. Junija:	Europa v Bremen
11. Junija:	Peuniana v Havre
12. Junija:	Rotterdam v Boulogne
13. Junija:	Britannic v Cobl
14. Junija:	lie de France v Havre
15. Junija:	Vulcania v Trst
16. Junija:	Albert Ballin v Cherbourg
17. Junija:	Manhattan v Havre
18. Junija:	Le Grasse v Havre
19. Junija:	Olympic v Cherbourg
20. Junija:	Minotarka v Havre
21. Junija:	Vendian v Boulogne
22. Junija:	Champlain v Havre
23. Junija:	Rex v Genoa
24. Junija:	Bremen v Bremen
25. Junija:	Leviathan v Cherbourg
26. Junija:	Berengaria v Cherbourg
27. Junija:	Hambourg v Cherbourg
28. Junija:	Statendam v Boulogne
29. Junija:	Conte Grande v Genoa
30. Junija:	Majestic v Cherbourg
1. Julija:	Statendam v Boulogne
2. Julija:	Paris v Havre
3. Julija:	Lafayette v Havre
4. Julija:	Europa v Bremen
5. Julija:	Saturnia v Trst
6. Julija:	Aquitania v Cherbourg
7. Julija:	Deutschland v Cherbourg

VELIK POLETNI IZLET V STARO DOMOVINO

na slavnem Cunardovem ekspresnem parniku

AQUITANIA

5. JULIJA

Naši udeleženci tega izleta bodo imeli izbrane kabine z moderno opremo, hrano po njihovem okusu in razne druge posebne prednosti.

ZMERNE CENE

POD OSEBNIM SPREMLSTVOM

Pišite po ilustrirano knjižico z vsemi drugimi pojasnili.

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1559 Second Ave.

New York, N. Y.

CUNARD LINE

OD ŽEJE SO UMRILI

Na italijanskem ozemlju Transjube v Afriki je zadnje dni zabodilo kakšnih 130 Smailjecev. Sli so na potovanje, da bi se izselili iz Kismayuja v severno Kenjo, pri tem pa so zgrešili pot in poplačali to napako s svojim življenjem. — Umrli so vsi od žeje.

2. septembra:

Conte di Savoia v Genoa

Vendian v Boulogne

5. septembra:

lie de France v Havre

Statendam v Boulogne

6. septembra:

Aquitania v Cherbourg

New York v Hamburg

3. septembra:

Olympic v Cherbourg

1. septembra:

Paris v Havre

Vulcania v Trst

Europa v Bremen

13. septembra:

Lafayette v Havre

Manhattan v Havre

Berengaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

15. septembra:

Rotterdam v Boulogne

Majestic v Cherbourg

16. septembra:

Rex v Genoa

Bremen v Bremen

18. septembra:

Reliance v Hamburg

20. septembra:

Champlain v Havre

21. septembra:

Aquitania v Cherbourg

23. septembra:

Saturnia v Trst

lie de France v Havre

Vendian v Boulogne

26. septembra:

Europa v Bremen

Statendam v Boulogne

27. septembra:

Washington v Havre

Mauretania v Cherbourg

Deutschland v Hamburg

29. septembra:

Paris v Havre

Olympic v Cherbourg

30. septembra:

Conte di Savoia v Genoa

ITALIAN LINE

ITALIA-COSULICH

V SLOVENIJO

PO SOLNČNI JUŽNI PROGI

V GENOVO ALI TRST

VELIKE RAZKOŠNE LADJE

Najhitrejša ekspresna vožnja

DO SLOVENIJE PO SREDNJO

DOZEMSKEM MORJU.

R E X ..... 24. Junija

Conte di SAVOIA .. 8. Julija

Direktna železniška zveza iz

Genova. Poizkrite lo sprejeli

zastopnik družbe, ter jih bo

pravočasno spremljal na hitre